



# Geen uitweg

Onderzoek naar de mate van voorbereiding  
op CSRD van Nederlandse bedrijven



Juli 2021

[kpmg.nl](https://www.kpmg.nl)

# Inleiding

Op 21 april 2021 publiceerde de Europese Commissie de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), in overeenstemming met de toezegging die is gedaan in het kader van de Europese Green Deal. De CSRD houdt een wijziging in van de bestaande EU-richtlijn niet-financiële informatie (NFI) en brengt aanzienlijk strengere rapportageverplichtingen met zich mee voor de bedrijven die binnen het toepassingsgebied vallen.

De voorgestelde richtlijn zal leiden tot een enorme toename van het aantal bedrijven dat moet voldoen aan de EU-vereisten voor duurzaamheidsverslaggeving. De NFI zoals die momenteel van kracht is voor verslaggeving over duurzaamheidsinformatie heeft betrekking op ongeveer 11.700 bedrijven en concerns in de hele EU. Als gevolg van invoering van de CSRD zal het aantal bedrijven dat moet voldoen aan de EU-vereisten voor duurzaamheidsverslaggeving naar verwachting stijgen tot ongeveer 49.000.










Dit brengt voor de betreffende bedrijven aanzienlijke veranderingen en mogelijke uitdagingen met zich mee. Wij zijn van mening dat bedrijven nu al moeten beginnen met de voorbereidingen, aangezien er nog maar anderhalf jaar te gaan is tot de datum van invoering en invoering een behoorlijke doorlooptijd kost.

We hebben voor de 25 grootste beursgenoteerde bedrijven in Nederland (AEX-index) en de 25 grootste niet-beursgenoteerde Nederlandse bedrijven onderzocht in hoeverre ze reeds voldoen aan de eisen van de CSRD. Dit document geeft een overzicht van de mate waarin die bedrijven klaar zijn voor invoering van een aantal kritieke elementen van de CSRD. Dit kan deze en andere bedrijven helpen om te beoordelen waar ze staan en wat de aandachtspunten zijn. We besluiten met belangrijke aanbevelingen voor bedrijven om te overwegen.



# De CSRD: wat houdt het in?

Een samenvatting van de voorgenomen veranderingen wordt gepresenteerd in het schema hieronder.

	Current EU Directive 2014/95/EU	Corporate Sustainability Reporting Directive
 <b>WHEN WILL IT BE APPLICABLE?</b>	FY 2018	<b>FY 2023</b> — <b>FY 2023:</b> first set of Sustainability Reporting Standards (draft standards available mid-2022) — <b>FY 2024:</b> second set of Sustainability Reporting Standards — Adoption EU-Directive in member states legislation: <b>Dec 1, 2022</b>
 <b>TO WHICH COMPANIES WILL IT BE APPLICABLE?</b>	<b>Large public interest entities with &gt; 500 employees</b>  <i>Public interest entities are:</i> — Listed companies — Banks and Insurance companies	— All large companies: <b>&gt; 250 employees</b> and/or <b>&gt; €40M Turnover</b> and/or <b>&gt; €20M Total Assets</b> — Listed companies  <i>Note: small and medium listed companies get an extra 3 years to comply.</i>
 <b>HOW MANY COMPANIES ARE SUBJECT TO THE NEW DIRECTIVE?</b>	 <b>EU</b>  <b>NL</b> (estimate)	<b>49,000</b> Covering > 75% of total EU companies' turnover
 <b>WHAT IS THE SCOPE OF REPORTING REQUIREMENTS?</b>	Companies are to report on: — Environmental protection — Social responsibility and treatment of employees — Respect for human rights — Anti-corruption and bribery — Diversity on company boards (in terms of age, gender, educational and professional background)	<b>Adding additional requirements on:</b> — <b>Double materiality concept:</b> Sustainability risk (incl climate change) affecting the company + Companies' impact on society and environment — Process to select material topics for stakeholders — More <b>forward looking</b> information, including targets and progress thereon — Disclose information relating to <b>intangibles</b> (social, human and intellectual capital) — Reporting in line with <b>Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)</b> and the <b>EU Taxonomy Regulation</b>
 <b>IS INDEPENDENT 3<sup>RD</sup> PARTY ASSURANCE MANDATORY?</b>	<b>Non-mandatory (for most countries)</b> In some countries part of legal audit requirements (for example in NL under NVCOS 720 requirements).	<b>Mandatory – limited level of assurance</b> Including: — Integration in Auditor's Report, — Involvement of key audit partner, — Scope to include EU Taxonomy and process to identify key relevant information.
 <b>WHERE SHOULD COMPANIES REPORT?</b>	<b>Included in the Annual Report</b> (for NL companies)	<b>Inclusion in the Management Report</b>
 <b>IN WHAT FORMAT SHOULD COMPANIES REPORT?</b>	<b>Online or PDF version</b>	<b>To be submitted in electronic format</b> (in XHTML format in accordance with ESEF regulation)

# Alle bedrijven moeten verdere voorbereidingen treffen

Geen van de bedrijven in ons onderzoek rapporteert al over alle eisen die centraal staan in de CSRD. Specifiek heeft geen van de ondernemingen expliciet het 'dubbele materialiteitsperspectief' zoals vereist door de CSRD in hun verslaggeving opgenomen (zie pagina 3 voor nadere informatie). Sommige bedrijven rapporteren over zowel de risico's die ze lopen door milieu- en sociale ontwikkelingen als over de negatieve effecten die deze kunnen hebben op milieu- en sociale kwesties, maar geen enkel bedrijf heeft de onderwerpen geprioriteerd op basis van een geïntegreerde aanpak.

## Nieuwe aandachtsgebieden

De CSRD benadrukt een aantal aspecten die in ons onderzoek worden beschouwd als gebieden met betrekking tot verslaggeving waaraan alle ondernemingen nadere aandacht zouden moeten besteden.

## Due Diligence in de gehele waardeketen

Due diligence (zorgvuldigheidsprocedure) heeft betrekking op de analyse die bedrijven hebben uitgevoerd om te beoordelen welke negatieve milieu- en sociale effecten (mogelijk) aanwezig zijn in hun waardeketen - evenals de maatregelen die zijn genomen om deze te voorkomen, beperken of verhelpen.

De CSRD verplicht bedrijven om een beschrijving van het uitgevoerde due diligence-proces openbaar te maken.

De meeste bedrijven beschikken nog niet over een dergelijk proces in hun waardeketens en zouden dit zo snel mogelijk moeten gaan implementeren.

## Weerbaarheid tegen risico's en in kaart brengen van kansen

De CSRD vereist dat bedrijven informatie openbaar maken over hun weerbaarheid tegen duurzaamheidsrisico's, vanuit een 'outside-in'-perspectief: wat is de mogelijke impact van de milieu- en sociale ontwikkelingen op de ondernemingswaarde? Evenzo zijn bedrijven verplicht om over de positieve kant hiervan te rapporteren: de kansen die duurzaamheid biedt.

Bedrijven hebben van oudsher een 'inside-out' perspectief op duurzaamheid: hoe kunnen we de impact die we hebben op milieu- en sociale kwesties verminderen? Hoewel een aantal bedrijven in hun risicoparagrafen verslag doen over duurzaamheidsrisico's, zijn deze doorgaans niet specifiek en alleen gericht op de korte termijn.

### Risico's en kansen

Het verslag moet een omschrijving bevatten van:

- de toegepaste 'due diligence' voor duurzaamheidsaspecten;
- de belangrijkste feitelijke of potentiële negatieve effecten voor de waardeketen van de onderneming, met inbegrip van haar eigen activiteiten, haar producten en diensten, haar zakelijke betrekkingen en haar toeleveringsketen;
- alle genomen maatregelen om feitelijke of potentiële negatieve effecten te voorkomen, te mitigeren of te verhelpen, en het resultaat van dergelijke maatregelen.

### Due Diligence

Het verslag moet een omschrijving bevatten van:

- Het bedrijfsmodel en de strategie, inclusief de veerkracht van het bedrijfsmodel en de strategie van de onderneming ten opzichte van duurzaamheidsrisico's;
- De kansen voor de onderneming op het gebied van duurzaamheid.



Zowel beursgenoteerde als niet-beursgenoteerde bedrijven moeten voor dergelijke kwesties een langetermijnrisicoanalyse uitvoeren en beschrijven hoe hun bedrijf veerkrachtig zal blijven onder deze veranderende omstandigheden, naast de kansen die ze hebben geïdentificeerd.

### Immateriële activa

Het Integrated Reporting Framework kent zes 'kapitalen': intellectueel, menselijk en sociaal kapitaal - naast natuurlijk, financieel kapitaal en kapitaal uit vaste activa. De eerste drie zijn nu in aanvulling op de laatste drie opgenomen in de CSRD om inzicht te krijgen in de duurzaamheid van een bedrijf. Aangezien dit veld nog in ontwikkeling is, moeten bedrijven zich voorbereiden om dergelijke immateriële activa te gaan meten, met name wanneer wordt vastgesteld dat het gaat om zaken van materieel belang.

### Tijdspectief

De CSRD verplicht bedrijven om verslag te doen over toekomstgerichte informatie, zowel kwalitatief als kwantitatief. Dergelijke informatie moet betrekking hebben op de korte, middellange en lange termijn. Dit vereist niet alleen dat bedrijven deze termijnen definiëren, het betekent ook dat een beschrijving moet worden gegeven van de plannen afgezet tegen de doelstellingen, en van de risico's en kansen die zich op die termijnen voordoen.

Over het algemeen zijn bedrijven nog niet gewend om veel toekomstgerichte informatie te verstrekken; waar ze dat wel doen, is dit meestal voor de korte termijn – hoewel een aantal bedrijven wel doelen voor duurzaamheid hebben gesteld voor de middellange tot lange termijn.

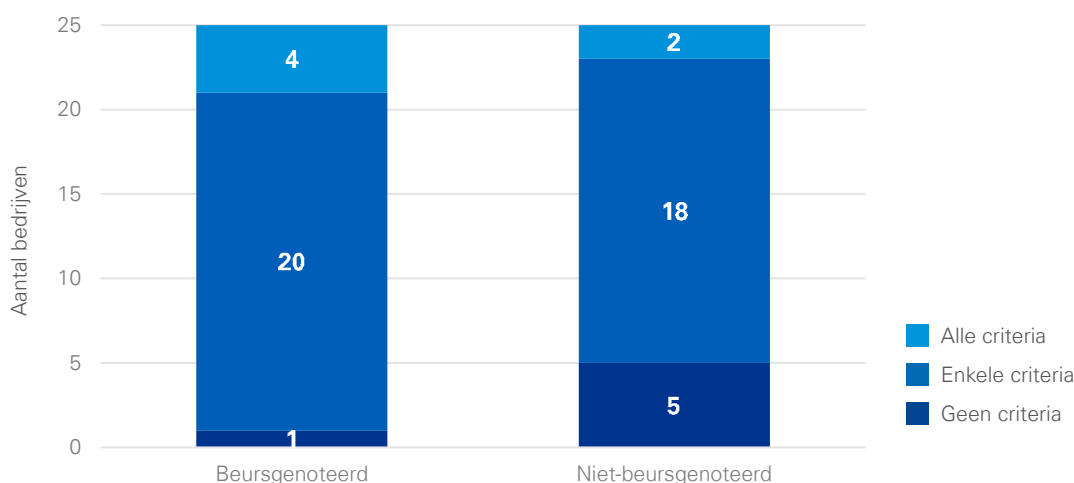
KPMG roept bedrijven op te gaan begrijpen wat de langetermijn implicaties van duurzaamheidsontwikkelingen voor hun bedrijf kunnen zijn en hiervoor een passende rapportagestrategie te ontwikkelen.

### Toch zal een overgrote meerderheid verdere voorbereidingen moeten treffen

Afgezien van de focus op dubbele materialiteit, constateerden we dat zes van de bedrijven aan alle andere rapportagevereisten hadden voldaan. Dit houdt in dat 44 bedrijven, dus meer dan 80% van de onderzochte bedrijven, verdere stappen moeten nemen, naast het implementeren van het dubbele materialiteitsproces waar alle bedrijven aan moeten werken.

Een op de tien bedrijven is helemaal nog niet gestart en staat dus voor een flinke opgave om op tijd aan de eisen te voldoen. Het is onze ervaring dat bijvoorbeeld het implementeren van de datasystemen én het ontwikkelen van een redelijk goed uitgewerkte rapportage minimaal twee rapportagecycli (dat wil zeggen: jaren) vergt, dus voor deze bedrijven wordt het nog een race tegen de klok.

**Grafiek 1** Rapportagevereisten gedekt



# Particuliere bedrijven kunnen een drastische verandering verwachten

Onder druk van onder meer beleggers rapporteren beursgenoteerde ondernemingen al geruime tijd over duurzaamheid. Zo is Shell halverwege de jaren '90 al begonnen met rapporteren en in het eerste decennium van deze eeuw zijn ook de meeste grote beursgenoteerde ondernemingen gaan rapporteren over duurzaamheid - in eerste instantie in het duurzaamheidsverslag, later steeds meer in het reguliere jaarverslag.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat beursgenoteerde bedrijven beter voorbereid zijn dan niet-beursgenoteerde bedrijven. Toch moet volgens onze beoordeling een op de vijf bedrijven nog belangrijke stappen ondernemen en gaan werken aan de meeste van de CSRD-vereisten die we in ons onderzoek hebben opgenomen.

## Niet-beursgenoteerde bedrijven lopen achter

Voor de meeste niet-beursgenoteerde bedrijven brengt de CSRD een drastische verandering met zich mee. Uit de resultaten van ons onderzoek blijkt dat de overgrote meerderheid nog niet 'bijna gereed' is, en meer dan 60% zelfs 'nog lang niet gereed'. De aandachtsgebieden van deze ondernemingen zijn onder meer (dubbele) materiaalliteitsrapportage, het stellen van doelen en het openbaar maken van de voortgang bij het behalen van de gestelde doelen, en het voorbereiden op externe assurance. Ook geïntegreerde verslaggeving is een aandachtspunt: 20% van de niet-beursgenoteerde ondernemingen neemt geen duurzaamheidsinformatie op in het jaarverslag.

We verwachten dat veel niet-beursgenoteerde bedrijven zullen moeten bepalen wat duurzaamheid voor hun bedrijf betekent, in termen van zowel risico's als kansen. Ze kunnen veel leren van de beursgenoteerde bedrijven en hun verslagen, maar we verwachten niet dat ze in 2023 al verslagen leveren die vergelijkbaar zijn met die van beursgenoteerde bedrijven. We beseffen dat het tijd kost om de

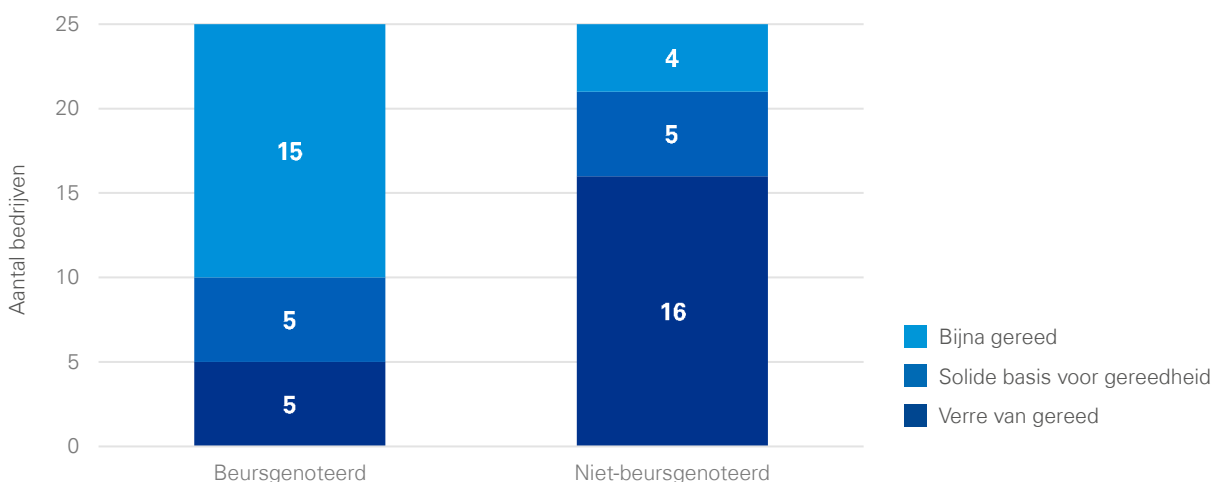
agenda vast te stellen en te vertalen in een goed verslag waarin financiële en duurzaamheidsprestaties naast elkaar zijn opgenomen. Dit moet een solide basis hebben van interne analyses van trends en duurzaamheidseffecten, naast risico's en kansen, doelen en plannen om deze te bereiken, en een robuust verslaggevingsproces dat hoogwaardige en controleerbare gegevens oplevert.

Niet-beursgenoteerde bedrijven zullen vanaf 2023 weliswaar mogelijk aan de minimumeisen zullen voldoen, maar ze hebben naar verwachting nog een paar jaar nodig om een sterk duurzaamheidsverhaal naar buiten te brengen dat goed inspeelt op de onderliggende behoeften van hun stakeholders en waarin duurzaamheid wordt gekoppeld aan hun kernactiviteiten.

Als de rapportageverplichting goed wordt benut, dan worden de rapportagecycli gebruikt om intern bestuur, strategie en interne beheersing verder te verbeteren.

We hebben grote verschillen gevonden in de mate waarin beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde ondernemingen voorbereid zijn. Dit patroon was zichtbaar voor alle belangrijke vereisten die we in de vorige paragraaf hebben beschreven. Om dit verschil te kwantificeren hebben we een rating toegekend aan de antwoorden per CSRD-vereiste, per bedrijf. Daarbij is 'bijna gereed' gedefinieerd als de situatie waarin het bedrijf al rapporteert over de meeste onderwerpen en betekent 'verre van gereed' dat momenteel aan minder dan een derde van de vereisten wordt voldaan. Uit de hieronder weergegeven resultaten blijkt dat 60% van de beursgenoteerde ondernemingen kan worden beschouwd als 'bijna gereed' voor de eisen zoals gesteld in de CSRD, terwijl 20% 'verre van gereed' is. De resultaten voor niet-beursgenoteerde bedrijven zijn nagenoeg het tegenovergestelde: slechts 16% is 'bijna gereed' en 64% 'verre van gereed'.

Grafiek 2 Verslaggevingsbeoordeling



# Verplichte assurance tilt kwaliteit van informatie verder omhoog

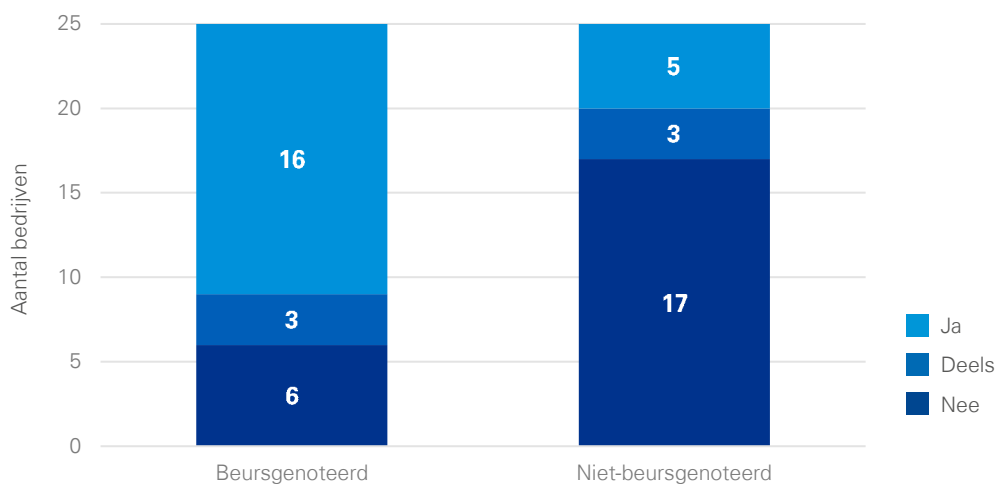
Voor een groot aantal bedrijven is assurance gebruikelijk in duurzaamheidsverslaglegging. Tussen het midden van de jaren '90 en 2020 is het aantal grote bedrijven over de hele wereld dat assurance vraagt over hun rapportage gegroeid tot 51% [The time has come, het KPMG-onderzoek naar duurzaamheidsrapportering 2020]. Van de 250 grootste bedrijven ter wereld heeft een meerderheid van 71% tegenwoordig assurance. Sommige bedrijven, zoals Philips en DSM, vragen al een aantal jaren dezelfde mate van (redelijke) assurance over hun duurzaamheidsinformatie als over hun financiële gegevens.

De CSRD verplicht vanaf 2023 assurance voor alle grote bedrijven – wat voor het eerst ter wereld is dat op zo'n schaal assurance over niet-financiële informatie wordt opgelegd. In eerste instantie zal voor de CSRD een beperkte mate van zekerheid ('limited assurance') over de duurzaamheidsinformatie als geheel vereist zijn, met de mogelijkheid om over te gaan naar een redelijke mate van assurance na een evaluatie door de Europese Commissie van de stand van de zaken drie jaar na implementatie.

Het blijkt dat meer dan 50% van de door ons onderzochte bedrijven in onvoldoende mate assurance zocht over hun duurzaamheidsinformatie. Ook hier liggen niet-beursgenoteerde bedrijven met de implementatie van deze nieuwe eis achter op beursgenoteerde bedrijven.

Externe assurance gaat gepaard met controle op de rapportageprocessen, de beheersmaatregelen en de kwaliteit van de data. We weten uit onze decennialange samenwerking met bedrijven op het gebied van assurance dat een dergelijk extern onderzoek verbeterpunten oplevert om gegevens van voldoende hoge kwaliteit te verkrijgen. Dit schept echter ook kansen om interne processen en beheersmaatregelen te verbeteren als basis voor integratie in interne governance en besluitvorming.

**Grafiek 3** Assurance verstrekt



## Assurance-standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging

De lidstaten moeten wettelijke accountants en audit-firma's vragen de assurance van duurzaamheidsrapportage uit te voeren met inachtneming van de assurance-standaarden die door de Commissie zijn goedgekeurd overeenkomstig lid 2.

# Bedrijven moeten de belangrijkste effecten en risico's met elkaar in verband brengen bij het vaststellen van onderwerpen voor rapportage

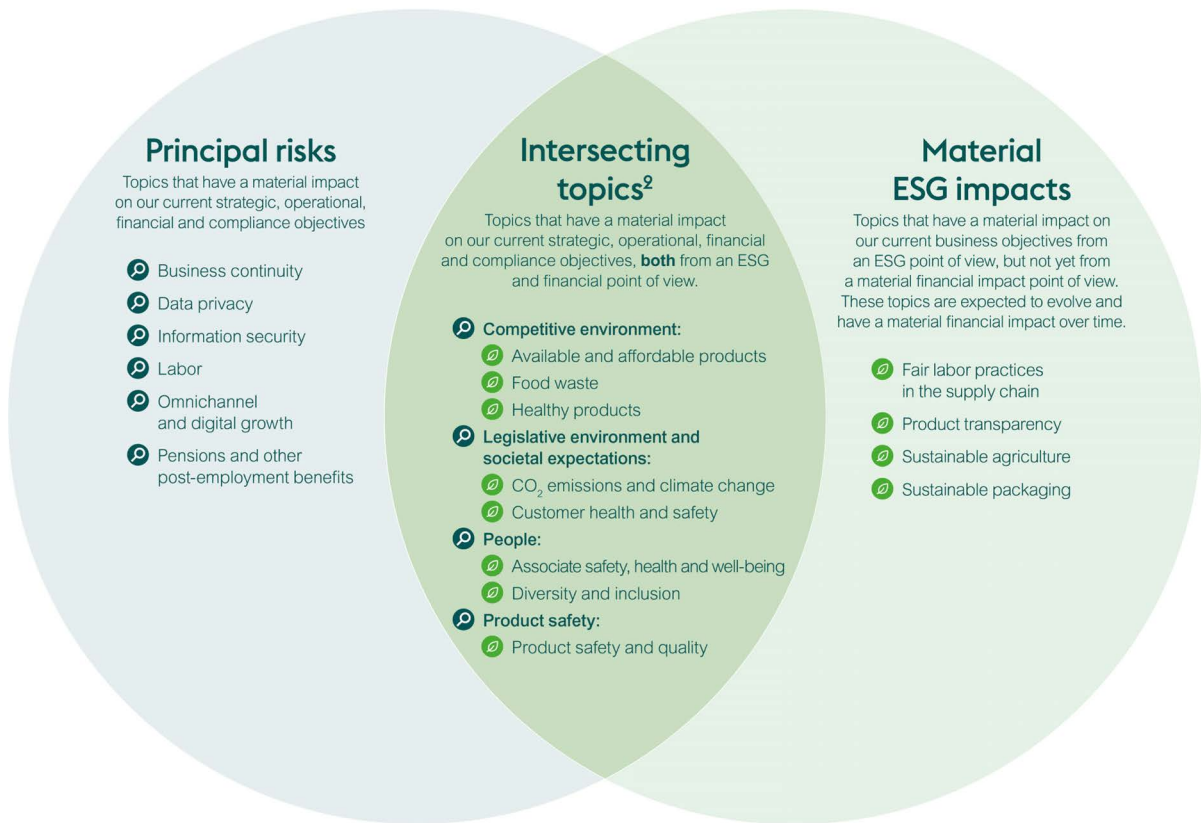
Beleggers en andere belanghebbenden moeten ervan op aan kunnen dat het verslag een uitgebreid en volledig beeld geeft van de duurzaamheidsonderwerpen die voor hen belangrijk zijn. Traditioneel worden deze onderwerpen beoordeeld door middel van een zogenaamd materialiteitsproces, waarbij het bedrijf de belangrijkste onderwerpen definieert aan de hand van de mate van impact die het bedrijf heeft op het individuele onderwerp, afgezet tegen het belang dat stakeholders hebben bij elk onderwerp (inside-out). De CSRD voegt daar een andere kijk aan toe, namelijk de (mogelijke) zakelijke impact die duurzaamheidsonderwerpen hebben op de bedrijfswaarde (outside-in) – door de EU *dubbele materialiteit* genoemd.

Historisch gezien was materialiteit voor duurzaamheid losgekoppeld van de risicoanalyse en risicoparagraaf. De aandacht voor beide kanten van de medaille maakt dat duurzaamheid uitgebreid aan bod zal komen in het jaarverslag. Door de materiële impact te koppelen aan de materiële risico's voor het bedrijf wordt de connectie met de bedrijfswaarde en langetermijn implicaties ook veel sterker. De CSRD eist dat bedrijven naar beide kanten van de medaille kijken.

Dit is van cruciaal belang voor gebruikers om te begrijpen hoe de impact van het bedrijf ook een risico kan worden en hoe de aanpak daarvan door het bedrijf de bedrijfswaarde kan beïnvloeden.







Bron: Jaarverslag 2020 Ahold Delhaize

Principal risk identified via the annual ERM assessment  
 Material ESG impact identified via the annual ESG materiality assessment

Enkele bedrijven verbinden in hun verslag de ‘materiële impactthema’s’ en de ‘hoofdrisico’s’. Een van die bedrijven is Ahold Delhaize, zoals we hieronder zien.

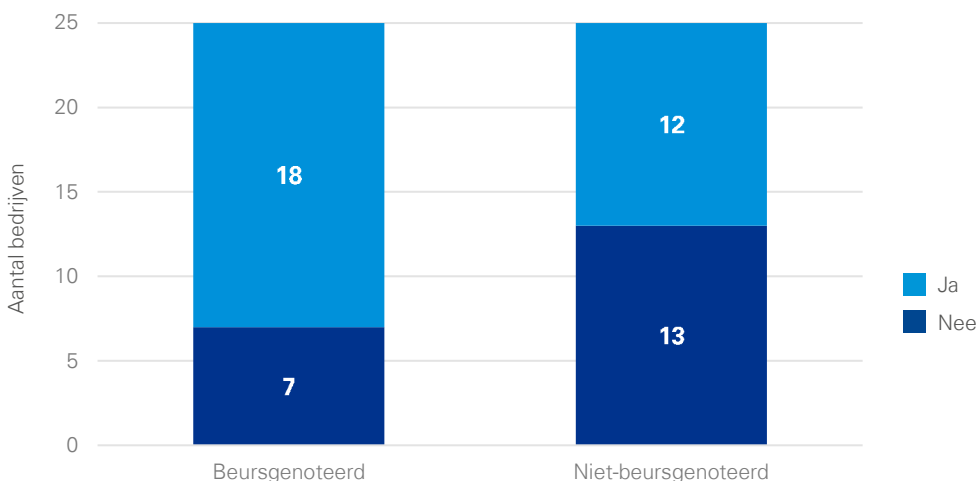
De dubbele-materialiteitsbenadering is relatief nieuw en het is dan ook niet geheel verrassend dat geen van de bedrijven in onze steekproef de materialiteit van duurzaamheidsonderwerpen beoordeelde in overeenstemming met deze benadering.

Sinds het begin van deze eeuw wordt echter wel het traditionele proces van ‘impact materialiteit’ toegepast. Het is dan ook opmerkelijk dat meer dan 10% van de beursgenoteerde ondernemingen hun proces en resultaten niet openbaar maakt.

Voor niet-beursgenoteerde bedrijven is het bemoedigend dat bijna de helft wel rapporteert over hun materiële onderwerpen vanuit een impactperspectief, maar er is duidelijk werk aan de winkel om op stoom te komen, vooral voor de andere helft die nog niet rapporteert en er dus waarschijnlijk geen procedure voor heeft.

Wij zijn van mening dat elke benadering van duurzaamheid moet beginnen met een materialiteitsbeoordeling op basis van de principes van ‘dubbele materialiteit’ zoals hierboven uiteengezet, en gericht moet zijn op de lange termijn. Dit komt zowel de strategie als de rapportage ten goede. Om het vertrouwen in de kwaliteit van de rapportage te waarborgen en te laten zien dat het bedrijven ernst is, is het belangrijk om zowel proces als resultaten bekend te maken.

**Grafiek 4** (Traditionele) materialiteitsbeoordeling

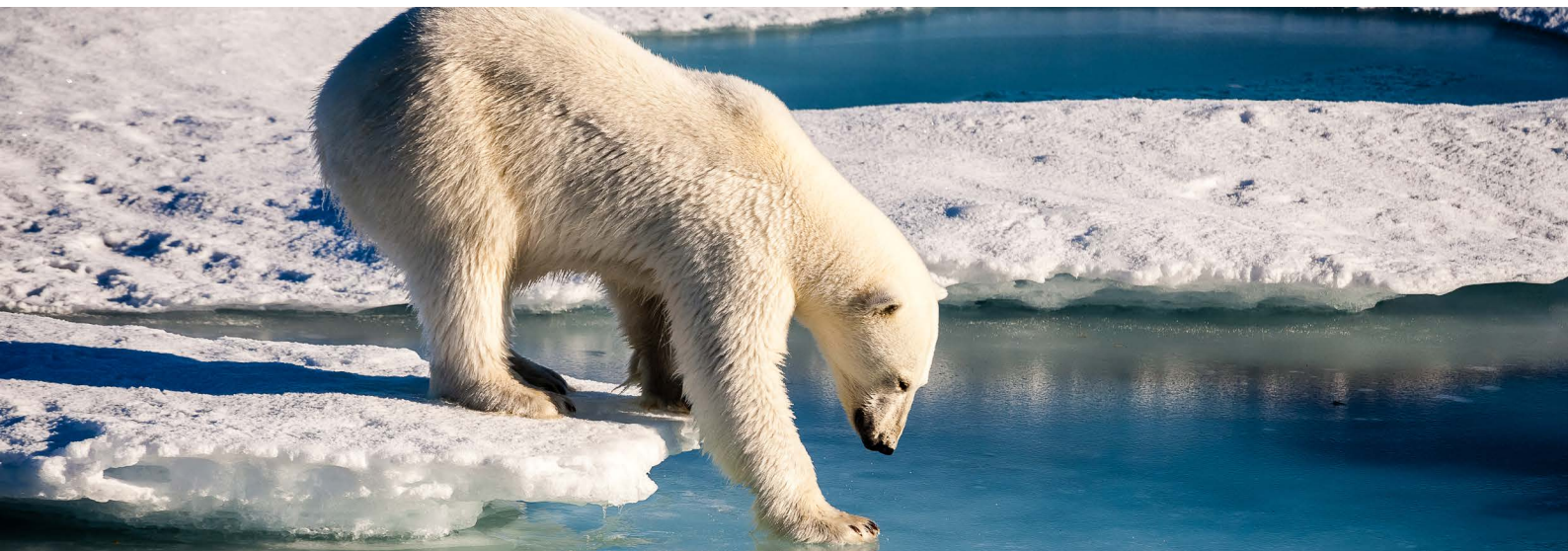


# Veel bedrijven streven naar een duurzame bedrijfsvoering zonder consistente doelstellingen

De CSRD zal naar verwachting de eisen aan het stellen van doelen en het openbaar maken van de voortgang daarin aanscherpen. Per materieel onderwerp moeten doelen worden vastgesteld en toegelicht, in overeenstemming met hun materialiteitsbeoordeling.

Als we een duurzame economie willen realiseren, moeten we de voortgang baseren op doelen – net zoals bedrijven dat doen voor financiële prestaties. Historisch gezien waren doelen vrijwillig en vertoonden ze in veel gevallen inconsistenties in termen van horizon, de mate waarin materiële onderwerpen aan bod kwamen, en het type doelen (bijvoorbeeld intensiteit versus absolute doelen). Ze zijn daarnaast veelal gericht op stapsgewijze verbeteringen, zonder dat rekening wordt gehouden met de wereldwijde sociale of milieudoelen zoals verwoord in de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de VN en uiteengezet in het Science Based Targets Initiative voor het vaststellen van doelstellingen voor de reductie van broeikasgasemissies in overeenstemming met de klimaatovereenkomst van Parijs.

De CSRD geeft in dit verband invulling aan een deel van het Europese actieplan inzake duurzame financiering door heldere doelstellingen en rapportage over de voortgang daarin te vragen. Alleen dan kunnen bedrijven ter verantwoording worden geroepen en kan voortgang ten opzichte van de sterke ambities van de EU worden gemeten.



## Doelstellingen

Het verslag bevat in het bijzonder een beschrijving van:

- de door de onderneming vastgestelde doelstellingen met betrekking tot duurzaamheidsaspecten en van de voortgang die de onderneming heeft geboekt bij het bereiken van die doelstellingen;
- de plannen van de onderneming om ervoor te zorgen dat haar bedrijfsmodel en strategie verenigbaar zijn met de overgang naar een duurzame economie en met de beperking van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs.

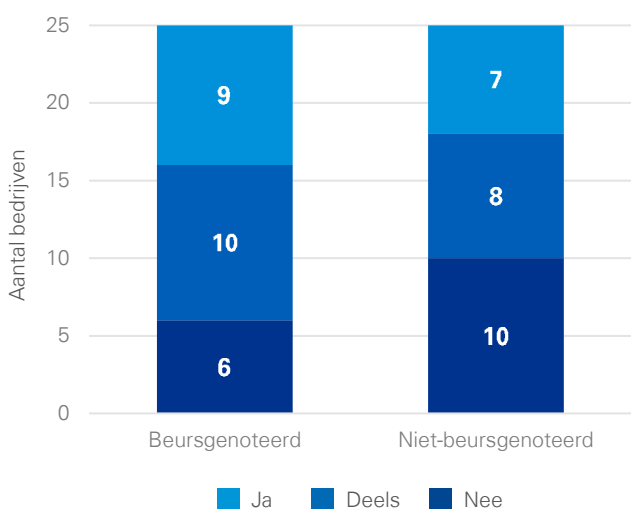


Het is essentieel dat doelstellingen alle materiële onderwerpen bestrijken, dat ze voor de lange termijn zijn met tussentijdse mijlpalen, en dat ze gekoppeld zijn aan de materiële onderwerpen.

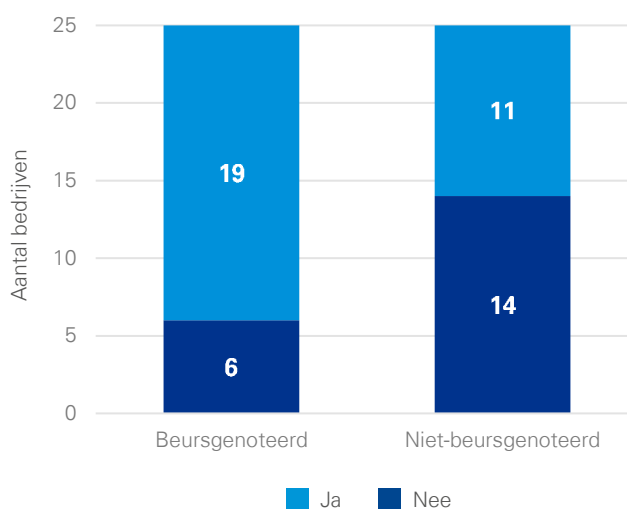
Uit ons onderzoek kwam een redelijk gelijkmatige verdeling naar voren tussen drie categorieën van informatieverschaffing, namelijk doelstellingen voor elk materieel onderwerp, doelstellingen voor sommige materiële onderwerpen en geen doelstellingen voor duurzaamheidsonderwerpen. Meer dan twee derde van de informatieverschaffing over de doelstellingen van ondernemingen zou volgens de CSRD-richtlijn ontoereikend zijn. We constateerden met name dat niet elk bedrijf de voortgang ten opzichte van de doelstellingen bekendmaakt, een tekortkoming die vooral wordt waargenomen bij niet-beursgenoteerde bedrijven.

Dit vraagt veel aandacht, ook omdat bedrijven, ongeacht de regelgeving, steeds vaker worden aangesproken op hun voortgang op het gebied van duurzaamheid ten opzichte van planetaire grenzen en in relatie tot het sociaal fundament. In onze ogen is het van cruciaal belang dat dit vanuit een strategisch perspectief wordt benaderd: wat willen we bereiken en hoe verhoudt zich dat tot onze bedrijfsprestaties en continuïteit? Rapportage volgt dan logischerwijs uit deze strategie.

**Grafiek 5** Doelen gesteld



**Grafiek 6** Voortgang doelen onthuld





# Hoe nu verder? Te nemen maatregelen

We constateerden dat slechts een klein aantal van de jaarverslagen over 2020 van de in de steekproef opgenomen ondernemingen het door de CSRD vereiste detailniveau bevat. Deze bevinding is sterker bij de niet-beursgenoteerde bedrijven die we hebben onderzocht dan bij de beursgenoteerde bedrijven. Bovendien merkten we op dat zes bedrijven in het geheel niet voldoen aan de vereisten die volgens ons noodzakelijk zijn om tegemoet te komen aan de voorgestelde CSRD van de Europese Unie.

## Begin nu met het in kaart brengen en opvullen van de lacunes

Dit rapport belicht een aantal belangrijke lacunes voor de grootste beursgenoteerde en de grootste niet-beursgenoteerde bedrijven. Uit onze bevindingen blijkt dat elk bedrijf een of meer van deze lacunes moet opvullen. Op het moment van publicatie van dit rapport (juli 2021) is er nog anderhalf jaar over voor implementatie. Dat lijkt misschien lang, maar gezien de termijn die nodig is om bijvoorbeeld een strategie te bepalen of om rapportagesystemen en -processen op te zetten of kernindicatoren te definiëren, blijft er niet veel tijd over. We raden daarom alle bedrijven die onder de CSRD vallen aan om nu al te beginnen. Voor die bedrijven die al een duurzaamheids- of geïntegreerd verslag publiceren, kan een beoordeling van de tekortkomingen ten opzichte van de voorgestelde CSRD-vereisten helpen bij het vaststellen van de belangrijke aandachtsgebieden om ervoor te zorgen dat het bedrijf klaar is voor de CSRD.

## Verbind risicomanagement met duurzaamheid

Zoals we hierboven reeds aangaven, is het principe van dubbele materialiteit de sleutel tot de CSRD en relatief nieuw voor de meeste bedrijven. Uit ons onderzoek bleek dat geen van de onderzochte bedrijven een materialiteitsbeoordeling toepaste die zowel hun impact op duurzaamheidskwesties voldoende beschreef als de risico's die deze kwesties voor het bedrijf zelf opleveren.

Over het algemeen raden we bedrijven aan om eerst een dergelijke beoordeling uit te voeren en om risicobeheer in dat proces te betrekken. Het langetermijnperspectief dat nodig is voor een goed materialiteitsproces zal voor velen een aanvullend perspectief betekenen en zal ook gepaard gaan met aanpassingen in de processen. Daarnaast is het van cruciaal belang om zowel de impact op de

samenleving als op de bedrijfswaarde te kennen van de materialiteitsbeoordeling om een alomvattende strategie en ambities vast te stellen.

## Definieer kernindicatoren om de voortgang bij te houden en stel duidelijke doelen

Hoewel de meeste bedrijven doelen stellen voor ten minste enkele van hun materiële onderwerpen, doet slechts een minderheid dit voor alle materiële onderwerpen. Rapportage over de voortgang richting doelstellingen blijft achter, met name bij niet-beursgenoteerde ondernemingen. Om de voortgang op materiële onderwerpen bij te houden, moeten zinvolle KPI's en doelen worden gedefinieerd. Het is belangrijk om die informatie onder controle te hebben en het rapportageproces moet duidelijk omschreven rollen en verantwoordelijkheden en beheersmaatregelen bevatten. Dit dient niet alleen de rapportagedoeleinden, maar stelt bedrijven ook in staat om op een beheerste manier bij te dragen aan een duurzame economie en tegelijkertijd de eigen duurzaamheid te waarborgen.

## Wees voorbereid op assurance

Een van de gebieden waar het onderscheid tussen beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde ondernemingen het grootst is, betreft de externe assurance van het verslag. Meer dan 60% van de beursgenoteerde bedrijven heeft volledige assurance van hun duurzaamheidsinformatie, vergeleken met slechts 20% van de niet-beursgenoteerde bedrijven. De assurance-vereiste van de CSRD en de extra zorgvuldigheid van het rapportageproces die dit vereist zien wij al een belangrijk aandachtspunt. Wij raden bedrijven die onder de CSRD vallen en geen assurance hebben daarom aan om het gesprek met hun accountant aan te gaan om zich voor te bereiden op assurance van hun duurzaamheidsinformatie en een route uit te stippelen om in 2023 gereed te zijn.

## Geïntegreerde verslaglegging

Ten slotte is geïntegreerde verslaglegging met name voor niet-beursgenoteerde ondernemingen een aandachtspunt – slechts acht publiceren een geïntegreerd verslag.

De CSRD zorgt ongetwijfeld voor een verschuiving in verslaglegging en een streven naar een duurzame economie in de EU; voor de betrokken bedrijven is er geen uitweg. De hoogste tijd dus om aan de slag te gaan.

# Contact

Mark Didden

**Senior Manager Corporate Reporting**

Didden.Mark@kpmg.nl

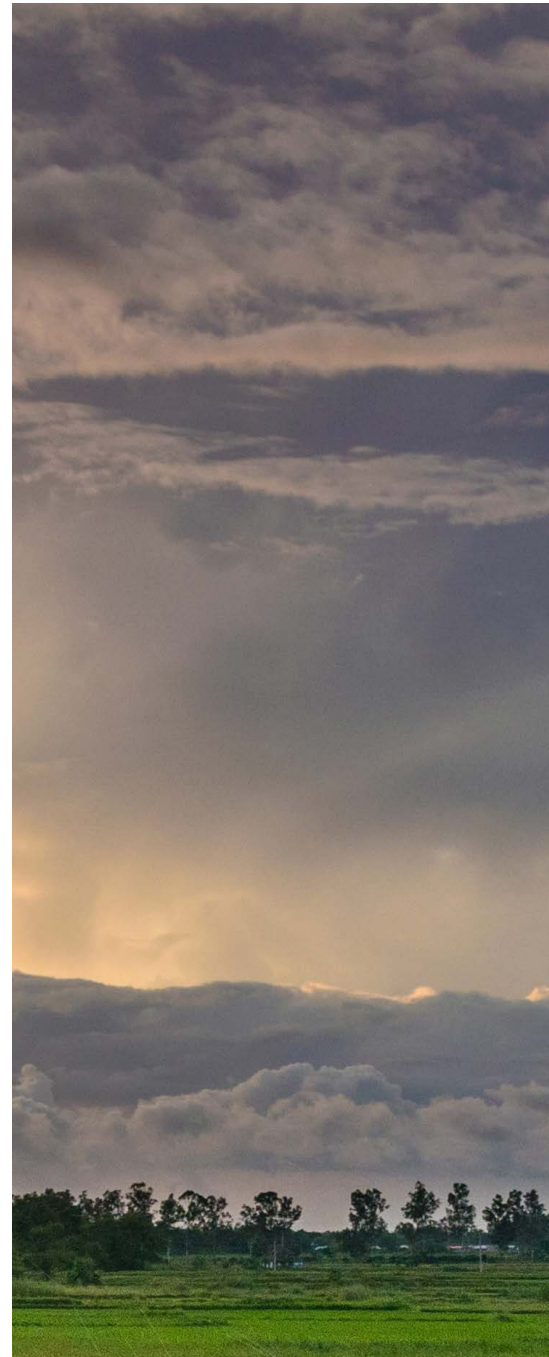
T +31 020 656 2401

Wim Bartels

**Partner Corporate Reporting**

Bartels.Wim@kpmg.nl

T +31 020 656 7783



© 2021 KPMG Advisory N.V., een naamloze vennootschap en lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Limited, een Engelse entiteit. Alle rechten voorbehouden.

De naam KPMG en het logo zijn geregistreerde merken die onder licentie worden gebruikt door de zelfstandige ondernemingen die lid zijn van de wereldwijde KPMG organisatie.